

KOMENTÁŘ

K **31. prosinci 2014** žilo na území Jihomoravského kraje **1 172 853 obyvatel**, proti konci roku 2014 se počet obyvatel zvýšil o 2 775 osob. Zásluha na populačním nárůstu je více na straně přirozeného přírůstku - narodilo se o 1 403 osob více, než v kraji zemřelo. Migrační přírůstek obyvatel byl nižší - do kraje se přistěhovalo o 1 372 osob více, než se z kraje vystěhovalo.

Počet obyvatel se na konci roku 2014 snížil ve 2 okresech Jihomoravského kraje, a to v okrese Hodonín (o 311 osob) a v Brně (o 68 osob). V okrese Hodonín byl zaznamenán přirozený úbytek obyvatel i úbytek obyvatel stěhováním, v Brně byl celkový pokles počtu obyvatel způsoben jen stěhováním. V okrese Znojmo počet obyvatel vzrostl jen zásluhou stěhování. Ve zbylých 4 okresech (Blansko, Brno-venkov, Břeclav a Vyškov), byl zaznamenán současně migrační i přirozený přírůstek obyvatel. Nejvíce obyvatel, a to 2 420, přibýlo v okrese Brno-venkov.

Na konci roku 2014 žilo v Jihomoravském kraji **574 178 mužů** (49,0 %) a **598 675 žen** (51,0 %), na 1 000 mužů tak připadalo 1 043 žen. Nejvyšší rozdíl v počtu mužů a žen se projevuje ve věkové skupině 65 a více let, skupinu tvořilo 40,7 % mužů a 59,3 % žen (na 1 000 mužů této věkové skupiny připadalo 1 455 žen). Z okresů kraje byl nejvyšší podíl žen v populaci okresu Brno-město, podíl 51,8 % žen znamenal, že na 1 000 mužů připadalo 1 075 žen. Dětská složka populace (věk 0 až 14 let) se ve všech okresech kraje vyznačovala vyšším podílem chlapců, ve skupině obyvatel v ekonomicky aktivním věku (15 až 64 let) byl nadpoloviční podíl žen pouze v okrese Brno-město, v ostatních okresech v populaci této věkové skupiny převažovali muži.

Z pohledu věkové skladby obyvatelstva největší část tvoří osoby **ve věku 15 až 64 let (66,8 %)**, následuje skupina obyvatel **ve věku 65 a více let (18,2 %)**, nejnižší podíl, a to **15,0 %**, tvoří **obyvatelé ve věku do 14 let**. Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém podíl dětské složky obyvatel byl vyšší, než podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,7 %, resp. 14,6 %). Právě podíl dětské složky obyvatel v kraji se po předchozím postupném snižování zvyšuje od roku 2009 (minimum 13,8 % v roce 2008). Pro ilustraci dlouhodobého vývoje lze uvést podíly jednotlivých věkových skupin v roce 1991 - podíl dětí tvořil 20,6 %, podíl osob ve věku 15 až 64 let dosáhl 66,0 % a osob starších 65 let bylo 13,4 %. Z okresů kraje byl na konci roku 2014 nejvyšší podíl dětí z celku v okrese Brno-venkov (16,8 %), nejnižší v okrese Hodonín (13,8 %). Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let byl v okrese Břeclav a Hodonín (shodně 68,3 %), nejnižší v Brně-městě (65,9 %). Nejvyšší podíl obyvatel nejstarší věkové skupiny byl v Brně-městě (19,7 %), nejnižší pak v okrese Brno-venkov a Vyškov (17,1 %).

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel kraje jsou konstruovány indexy stáří, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stáří** udává, že na 100 dětí připadlo 121,2 osob starších 65 let. Hodnota **indexu závislosti I** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 22,4 dětí, hodnota **indexu závislosti II** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 27,2 osob starších 65 let a konečně hodnota **indexu ekonomické závislosti (zatížení)** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 49,6 obyvatel v dětském věku a poproduktivním věku.

Průměrný věk mužů v Jihomoravském kraji dosáhl v roce 2014 hranice 40,3 let, což bylo o 5,5 roku více než v roce 1991, průměrný věk žen se v roce 2014 ve srovnání s rokem 1991 zvýšil o 4,9 roku a dosáhl hodnoty 43,4 let. Nejvyšší průměrný věk měli obyvatelé Brna – muži 40,8 let, ženy 44,2 let, naopak nejnižší průměrný věk byl v okrese Brno-venkov – muži 39,4 let a ženy 41,9 let.

V průběhu roku 2014 se v Jihomoravském kraji narodilo 12 839 dětí, **živě se narodilo 12 802 dětí**, mrtvě 37 dětí. Proti roku 2013 byl počet živě narozených dětí o 399 dětí vyšší. Dlouhodobě se rodí více chlapců než dívek, v roce 2014 to bylo 6 637 chlapců (51,8 %) a 6 165 děvčat. Pro porovnání porodnosti v okresech kraje je vhodné použít přepočtení živě narozených na 1 000 obyvatel středního stavu (hrubá míra porodnosti). V tomto smyslu pak nejvyšší porodnost byla v okrese Brno-venkov (11,8 živě narozených na 1 000 obyvatel), nejnižší pak v okrese Hodonín (9,3 živě narozených na 1 000 obyvatel). Pro doplnění - 5 305 živě narozených dětí, tedy 41,4 % z celku, se narodilo mimo manželství. Nejvyšší podíl mimomanželsky narozených dětí byl zaznamenán v okrese Znojmo (47,9 %), naopak v okrese Blansko jejich podíl činil jen 37,9 %.

V průběhu roku 2014 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **11 399 osob** (5 767 mužů, 5 632 žen), což bylo o 230 osob méně než v roce minulém. Hrubá míra úmrtnosti (přepočtení počtu zemřelých na 1 000 obyvatel) činila 9,7 zemřelých na tisíc osob. Z okresů Jihomoravského kraje nejvíce lidí zemřelo v Brně-městě (3 777 osob), ovšem nejvyšší úroveň úmrtnosti v relativním vyjádření (10,1 zemřelých na 1 000 obyvatel) byla zaznamenána v okresech Vyškov a Znojmo. Nejnižší úmrtnost (9,0 osob na 1 000 obyvatel) byla v okrese Brno-venkov.

Do Jihomoravského kraje se během roku 2014 **přistěhovalo 10 050 osob**, což bylo o 742 osob více než v roce 2013. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 6 145 osob (61,1 % přistěhovalých) a 3 905 osob ze zahraničí (38,9 % přistěhovalých). Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 8 678 osob** (o 24 osob více než za 12 měsíců roku 2013). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 5 888 osob (67,8 % vystěhovalých) a 2 790 osob se odstěhovalo do zahraničí (32,2 % vystěhovalých).

Zásluhou stěhování se tedy počet obyvatel v Jihomoravském kraji zvýšil o 1 372 osob. Saldo zahraničního stěhování bylo výrazně vyšší (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet vystěhovalých do ciziny o 1 115 osob). Saldo vnitřního stěhování bylo nižší - z jiných krajů se přistěhovalo o 257 osob víc, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. Mezi cizinci, kteří se přistěhovali do Jihomoravského kraje, převládali občané ze Slovenska, Ukrajiny a Ruska.

Celkem **725 621 obyvatel** žilo na konci roku 2014 ve 49 městech Jihomoravského kraje, počet obyvatel ve městech se **zvýšil o 525 osob**. Podíl městského obyvatelstva na konci roku 2014 činil 61,9 % (v roce 2013 62,0 %). Zvýšení počtu obyvatel měst je výsledkem přirozené měny obyvatel – přirozený přírůstek obyvatel byl kladný, ve městech se narodilo o 1 008 osob více, než jich zemřelo. Stěhování obyvatel měst ubylo - z měst se vystěhovalo o 483 obyvatel více, než se do nich přistěhovalo. Co do počtu obyvatel jsou nejmenším městem v Jihomoravském kraji Jevišovice v okrese Znojmo, na konci roku 2014 zde žilo 1 159 obyvatel, největším městem je Brno s více než 377 tisíci obyvateli.

JIHOMORAVSKÁ NEJ ... ^{*)}

Ukazatel	Tři obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2014	Tři obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2014
Počet obyvatel	Lhota u Olešnice	BK	35	Brno	BM	377 440
	Říkonín	BO	41	Znojmo	ZN	33 761
	Ústup	BK	41	Hodonín	HO	24 975
Průměrný věk celkem (roky)	Popůvky	BO	35,1	Nelepeč-Žernůvka	BO	56,3
	Hnanice	ZN	35,6	Podhradí nad Dyjí	ZN	55,5
	Malešovice	BO	35,8	Kulířov	BK	51,0
Průměrný věk mužů (roky)	Zhoř	BO	33,5	Makov	BK	52,1
	Dlouhá Lhota	BK	34,5	Podhradí nad Dyjí	ZN	50,6
	Michov	BK	34,7	Lubné	BO	50,2
Průměrný věk žen (roky)	Popůvky	BO	35,4	Nelepeč-Žernůvka	BO	60,5
	Hnanice	ZN	35,4	Podhradí nad Dyjí	ZN	60,3
	Našiměřice	ZN	35,9	Kulířov	BK	56,0
Podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let (%)	Podhradí nad Dyjí	ZN	5,5	Tasovice	BK	25,0
	Zálesí	ZN	5,6	Popůvky	BO	22,9
	Osiky	BO	5,6	Bílovice nad Svitavou	BO	22,7
Podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let (%)	Nelepeč-Žernůvka	BO	47,6	Kupařovice	BO	76,9
	Jiřice u Moravských Budějovic	ZN	53,3	Crhov	BK	75,8
	Lubné	BO	53,3	Břežany	ZN	75,7
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	Hnanice	ZN	7,1	Nelepeč-Žernůvka	BO	45,2
	Našiměřice	ZN	8,1	Lubné	BO	33,3
	Práče	ZN	8,7	Zblovce	ZN	32,0
Index stáří (počet osob ve věku 65+ let na 100 dětí ve věku 0-14 let)	Hnanice	ZN	35,7	Nelepeč-Žernůvka	BO	633,3
	Malešovice	BO	43,0	Podhradí nad Dyjí	ZN	500,0
	Popůvky	BO	43,4	Lhota u Olešnice	BK	450,0
Index závislosti I (počet dětí ve věku 0-14 let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Zálesí	ZN	7,8	Tasovice	BK	44,7
	Osiky	BO	8,0	Tišnovská Nová Ves	BO	37,5
	Podhradí nad Dyjí	ZN	8,1	Bukovice	BO	36,8
Index závislosti II (počet osob ve věku 65+ let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Hnanice	ZN	9,7	Nelepeč-Žernůvka	BO	95,0
	Našiměřice	ZN	10,8	Lubné	BO	62,5
	Práče	ZN	11,7	Zblovce	ZN	59,3
Index ekonomického zatížení (počet osob ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let)	Kupařovice	BO	30,0	Nelepeč-Žernůvka	BO	110,0
	Crhov	BK	32,0	Lubné	BO	87,5
	Břežany	ZN	32,2	Jiřice u Moravských Budějovic	ZN	87,5
Přirozený přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Drahonín	BO	-50,4	Tasovice	BK	35,3
	Hvězdlice	VY	-46,1	Rašov	BO	34,9
	Blanné	ZN	-39,0	Chvalatice	ZN	27,8
Migrační přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Jiřice u Moravských Budějovic	ZN	-95,2	Skrýje	BO	137,9
	Stálky	ZN	-83,3	Skrchov	BK	94,3
	Lubné	BO	-81,6	Býkovice	BK	80,0
Celkový přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Stálky	ZN	-111,1	Skrýje	BO	137,9
	Jiřice u Moravských Budějovic	ZN	-95,2	Skrchov	BK	103,8
	Rudlice	ZN	-74,8	Býkovice	BK	75,0
Počet žen na 1 000 mužů	Zblovce	ZN	724	Makov	BK	1 667
	Podmyče	ZN	737	Nelepeč-Žernůvka	BO	1 545
	Lhota u Olešnice	BK	750	Lubné	BO	1 500

^{*)} bez údajů VÚ Březina, okres Vyškov

ZKRATKY OKRESŮ: BK - Blansko, BM - Brno-město, BO - Brno-venkov, BV - Břeclav, HO - Hodonín, VY - Vyškov, ZN - Znojmo